

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 160. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801585024/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

DET FØRSTE BREV

i Byen beskæftiger man sig kun med Handel og giver Pøkker i lærde Sager, saa der er ikke videre morsomt at være for en Videnskabsdyrker. Jeg besøgte dog to Gange den berømte Jean Leclerc. Han var nok gammel og graa, men hverken svækket paa Sjæl eller Legeme. Den ene Gang blev vi laast inde af en Tjenestepige; og jeg maa sige at jeg aldrig har været saa glad for at blive indespærret. For mens vi ventede paa at Pigen skulde komme tilbage og laase Døren op, talte vi lærd sammen. Denne høj-lærde Mand's Navn var ikke engang kendt i det Kvarter han boede i; og det ærgrede mig, for hvis man spørger efter Vekselerer Jacob, Vaskeriejer Cornelis, Jøden Efraim, Skipper Adrian og andre prominente Personer, ja selv efter dem som

staar bag Disk
og sælger Fisk,

saa faar man dem straks udpeget.

Da jeg endelig fik det Brev som jeg havde ventet saa længe paa i Amsterdam rejste jeg til Hamborg gennem Østfrisen. Paa denne Rejse hørte jeg meget om de Uroligheder der dengang plagede Frisen, især Byen Leer; men jeg vidste af Erfaring hvor meget Rygtet plejer at overdrive, saa jeg fortsatte tryk og rolig min Rejse. Ved Middagstid kom jeg til Leer, som stod paa den anden Ende paa Grund af Krigen. Jeg saa Soldater marchere frem i Slagorden, Kanoner opstillet paa Torvet, bevæbnede Borgere der styrtede rundt i Byen, krigsgale og blodtørstige Bønder i fuldt Harnisk, udrustede med Pigkæppe og andre ukendte, barbariske og tilfældige Vaaben. Jeg syntes det vilde være dumt at blive længere i en saa forstyrret By, saa jeg lejede straks en Vogn, spiste en Smule Mad og rejste min Vej.

For at gøre dette mere forstaaeligt bliver det nødvendigt at gaa lidt tilbage i Tiden og se hvad der var Oprindelsen til alt dette. De husker nok at den frisiske Hertugs Gehejmeraad Brenneysen for nogle Aar siden udgav en